

Govern d'Andorra

DEPARTAMENT DE PATRIMONI CULTURAL. BIBLIOTECA NACIONAL

Memòria 2022

Ministeri de Cultura i Esports
Andorra la Vella, 17 de febrer del 2023

Informe

MEMÒRIA 2022 DE LA BIBLIOTECA NACIONAL DEL DEPARTAMENT DE PATRIMONI CULTURAL

Sumari

Sumari.....	3
Objectius.....	3
Activitats realitzades	5
Gestió econòmica i pressupostària	22
Annexos	23

Objectius

La Biblioteca Nacional d'Andorra forma part del Departament de Patrimoni Cultural del Ministeri de Cultura i Esports. És la institució encarregada de la conservació, preservació i difusió del patrimoni bibliogràfic nacional, en compliment de la Llei 9/2003, del 12 de juny, del patrimoni cultural d'Andorra.

La Biblioteca té atribuïdes les següents funcions:

- Vetllar per la preservació de la col·lecció bibliogràfica que custodia, i catalogar-la, conservar-la i difondre-la.
- Ampliar la col·lecció i adquirir el material que no rep per mitjà del dipòsit legal i el que té un valor històric i cultural rellevant.
- Elaborar i difondre de forma periòdica la bibliografia nacional.
- Planificar la digitalització del patrimoni bibliogràfic andorrà.
- Gestionar el servei de Dipòsit legal i l'Agència d'Andorra de l'ISBN.
- Col·laborar amb les institucions educatives i culturals del país.
- Proposar i justificar la inscripció de béns mobles bibliogràfics i tramitar els expedients corresponents de declaració.

Els objectius treballats durant el 2022 es basen en les línies estratègiques establertes pel Departament de Patrimoni Cultural:

- Gestió dels recursos humans.
- Gestió de la Biblioteca.
- Gestió de la col·lecció bibliogràfica nacional:
 - Increment de la col·lecció.
 - Tractament tècnic.
 - Difusió de la col·lecció.
- Conservació i preservació de la col·lecció bibliogràfica nacional:

- Programa de digitalització dels béns culturals.
 - Programa de restauració dels béns culturals.
- Programa: nou marc legal.
- Programa per a l'elaboració i difusió de la bibliografia nacional.
- Programa Rosaleda: equipar tècnicament els espais.
- Programa de comunicació: potenciació dels canals de difusió.
- Programa pedagògic i divulgatiu del patrimoni bibliogràfic.
- Participació en el projecte "Relat històric d'Andorra" i a l'elaboració del Pla estratègic de la cultura.
- Cooperació amb organismes internacionals.
- Gestió del servei de Dipòsit legal.
- Gestió de l'Agència d'Andorra de l'ISBN.

Activitats realitzades

Gestió dels recursos humans

A la Biblioteca Nacional hi treballen una cap d'unitat, una tècnica de biblioteca i una auxiliar de biblioteca.

Des del 15 de març fins al 31 de desembre l'auxiliar de la Biblioteca va sol·licitar una jornada reduïda de quatre hores, i també va cursar baixa de l'11 de setembre al 9 de novembre.

Entre l'1 de maig i el 31 d'octubre la Biblioteca va comptar amb la col·laboració d'un treballador procedent del servei d'ocupació. D'altra banda, també es va rebre un alumne en pràctiques del Centre de Formació Professional, del Diploma d'Ensenyament Professional en secretariat multilingüe durant sis setmanes.

Al 2022 el personal de la biblioteca ha dut a terme les següents formacions :

- Ús del nou Portal de contractació del sector públic.
- Ús sobre l'Expedient electrònic.
- Curs de primers auxilis i cursos de reciclatge.
- 16es Jornades Catalanes de Documentació.
- Jornada informativa sobre programes culturals europeus "Europa Creativa Cultura" i "Ciudadanos, Igualdad, Derechos y Valores", organitzat per la Secretaria d'Estat d'Afers Europeus.

Gestió de la Biblioteca

L'horari d'atenció al públic s'ha adaptat, tancant els dissabtes al matí, oferint la possibilitat de demanar hores convingudes en cas de necessitat.

Gestió de la col·lecció bibliogràfica nacional

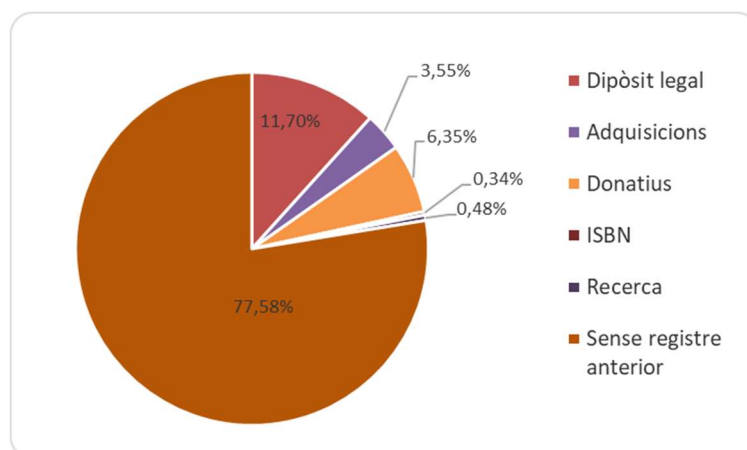
Increment de la col·lecció

L'ingrés de material nou s'ha dut a terme per diferents vies:

- A través del servei de Dipòsit legal.
- A través de l'Agència d'Andorra de l'ISBN.

- Adquirint documentació no sotmesa a Dipòsit legal i altra d'interès general per al nostre país i usuaris.
- Donacions i cessions de materials.
- Intercanvi de publicacions.

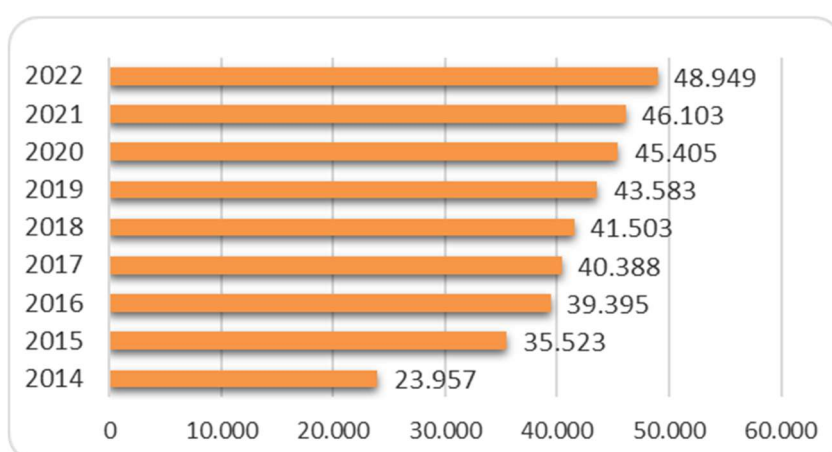
El 2022 van ingressar al fons de la biblioteca un total de 2.956 documents, la majoria monografies.

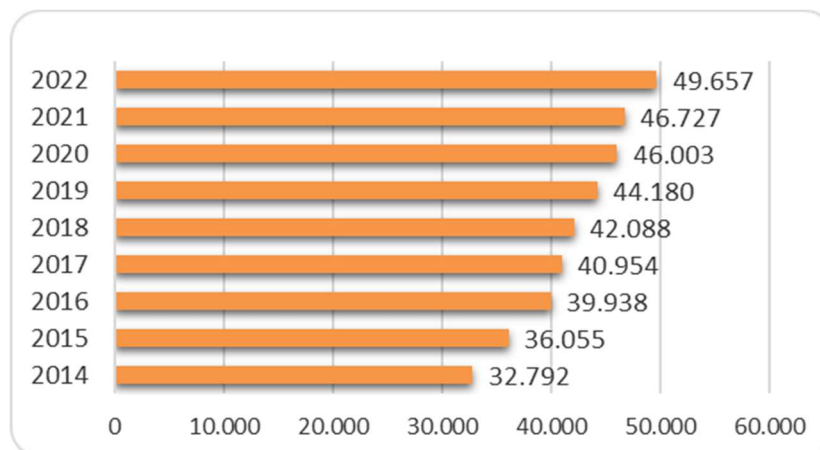
Procedència del fons ingressat durant el 2022

Tractament tècnic

Al 2023 van incorporar-se al catàleg Eos.Web 2.846 registres bibliogràfics i 2.930 exemplars.

Nombre total de documents catalogats (2014-2022)

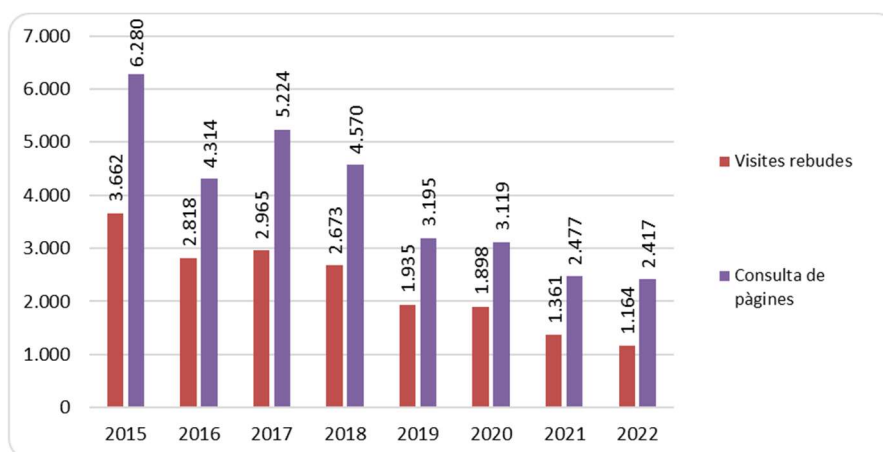
Nombre total d'exemplars donats d'alta (2014-2022)

Difusió de la col·lecció

Al llarg de l'any s'han dut a terme nombroses accions per tal de difondre el fons patrimonial, entre les quals destaquen les següents:

a) Portal web de la Biblioteca Nacional

Al 2022 va rebre un total d 1.164 accessos, que varen consultar 2.417 pàgines.

Nombre de visites rebudes i pàgines consultades (2015-2022)

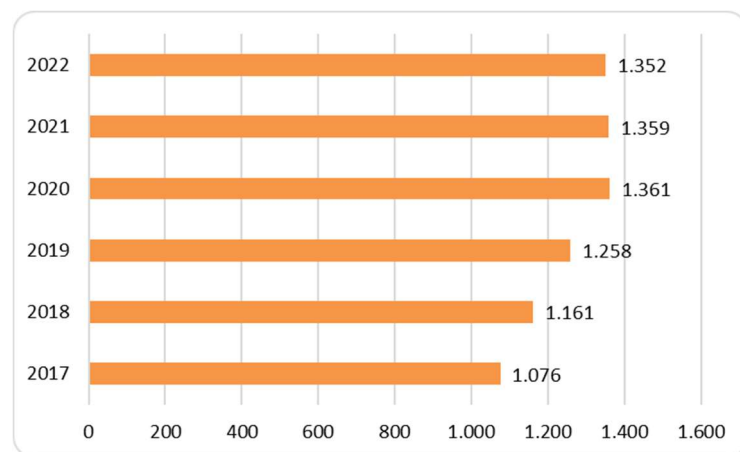
b) Difusió a les xarxes socials

La Biblioteca Nacional compta amb tres perfils a les xarxes socials Facebook, Instagram i Twitter.

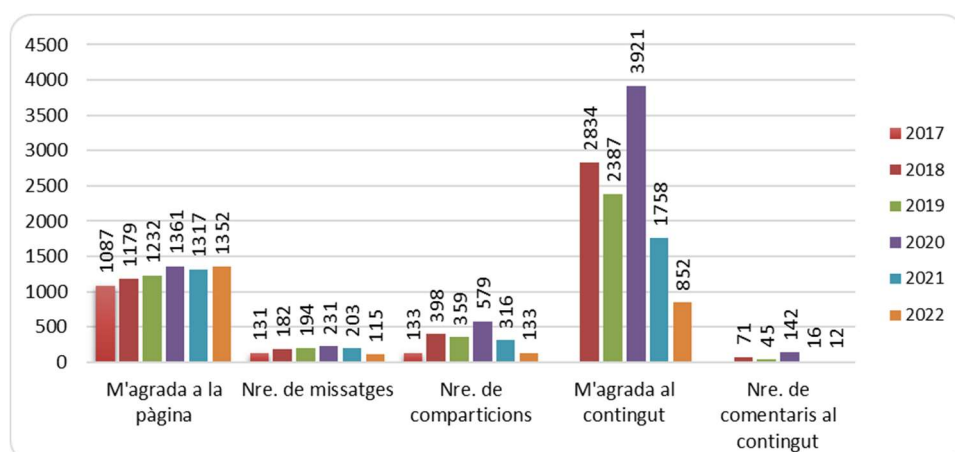
Facebook/bibliotecanacionalandorra

- Nre. de missatges: 115
- Núm. de "M'agrada": 852
- Nre. de comparticions: 133
- Nre. de comentaris: 12
- Núm. total de seguidors: 1352

Nombre total de seguidors del perfil Facebook (2017-2022)

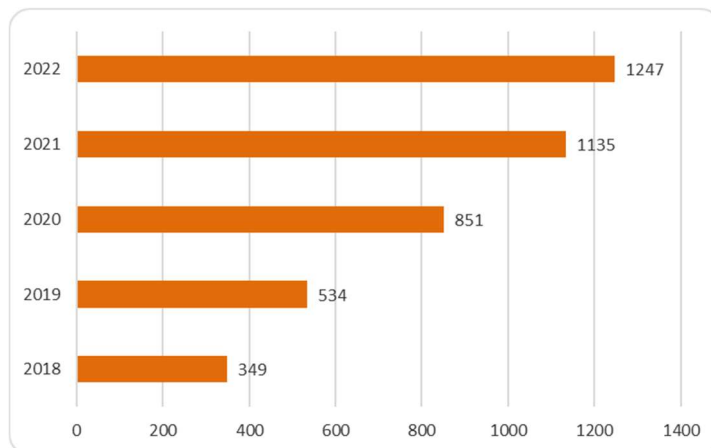

Comparativa del període 2017-2022

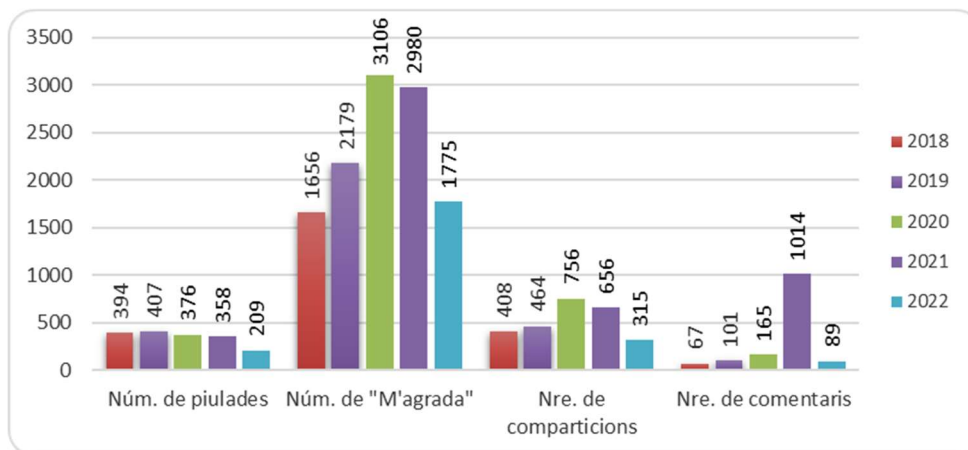
Twitter/BiblioAndorra

- Núm. de piulades: 209
- Núm. de "M'agrada": 1775
- Nre. de comparticions: 315
- Nre. de comentaris: 89
- Nre. total de seguidors: 1247

Nombre total de seguidors del perfil de Twitter (2018-2022)

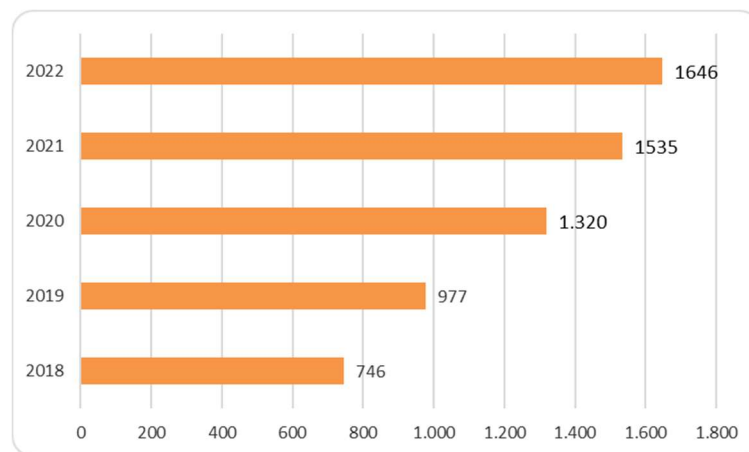

Comparativa del període 2018-2022

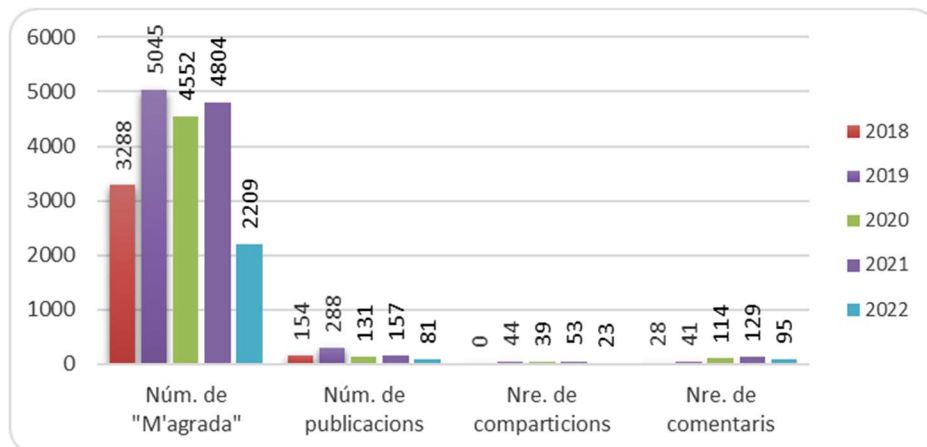
Instagram/biblioandorra

- Núm. de publicacions: 81
- Núm. de "M'agrada": 2209
- Nre. de comparticions: 23
- Nre. de comentaris: 95
- Seguidors: 1656

Nombre total de seguidors del perfil d'Instagram (2018-2022)

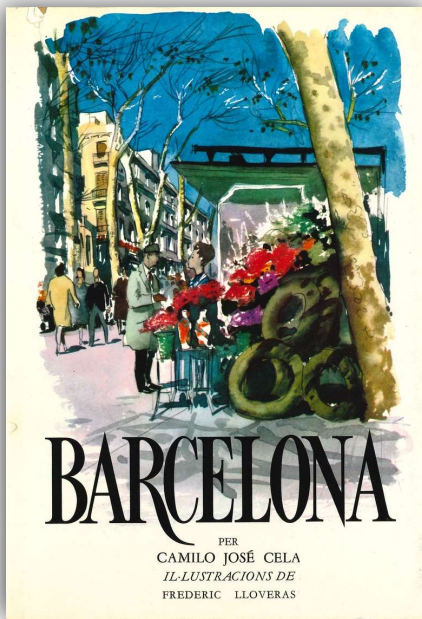

Comparativa del període 2018-2022

c) La peça del mes

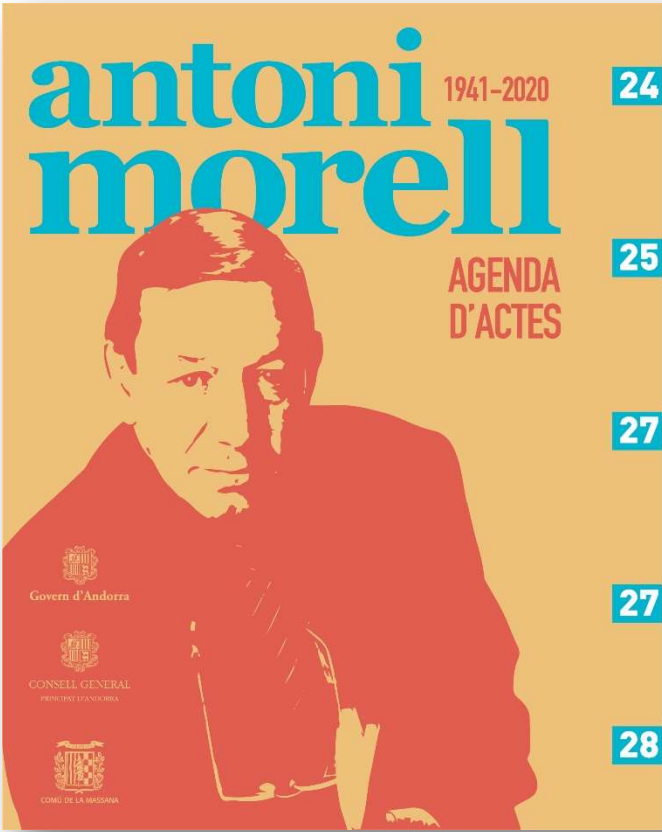
Activitat compartida amb el Departament de Patrimoni Cultural, on la biblioteca ha participat amb dues notícies:

- [Barcelona, de Camilo José Cela.](#)
- [Una guia de viatges d'Andorra, en esperanto: *La Kunprinclando Andoro, lasta feŭda ŝtato.*](#)

d) Homenatge a Antoni Morell

En col·laboració amb el Consell General i el Comú de la Massana, l'homenatge va tenir lloc del 24 al 28 de març a diferents emplaçaments de La Massana, entre els quals va destacar la Farga Rossell. La Biblioteca Nacional s'encarregà de l'organització de la lectura dramàtica "La sorprenent peripècia de Boris" a càrrec de la companyia Somhiteatre i l'Escena Nacional d'Andorra.

Octubre 2022

24 Lectura dramatitzada **La sorprenent peripècia de Boris.**
Lectura dramatitzada basada en el llibre **Boris I, rei d'Andorra**, d'Antoni Morell.
Intèrprets: Xavier Fernández, Raquel López, Mireia Planas i Pere Tomás
Direcció i dramaturgia: Joan Hernández
Producció: Escena Nacional d'Andorra i Somhiteatre
Farga Rossell de la Massana, 20h
Reserva prèvia obligatòria: T. (+376) 836 908

25 Presentació llibre **La neu adversa**, reeditat enguany per Anem Editors i considerada una de les tres grans obres de narrativa d'Antoni Morell juntament amb Set lletanies de mort i Boris I, rei d'Andorra. **Taula rodona** amb els editors d'Anem Josep Dallerès i Oliver Vergés que conversaran amb Rosa Pujol i Ramon Fornós, coneixedors de l'obra i amics de l'autor.
Biblioteca Comunal Antoni Morell de la Massana, 20h
Reserva prèvia obligatòria: T. (+376) 838 910

27 **Hi havia una vegada un rei**, amb Alfred Llahí. Una ocasió única per descobrir el perfil humà, intel·lectual i literari de l'escriptor massanenc, a través de la seva obra **Boris I, rei d'Andorra**.
Amb la lectura de certs fragments el públic assistent descobrirà, de la mà del conferenciant, històries i anècdotes sobre l'autor i del protagonista de la seva obra: l'emblemàtic baró Boris Mikhaïlovitx Skóssirev-Mavrusov.
Antiga Casa Comuna de la Massana, 20h i 20:45h
Reserva prèvia obligatòria: T. (+376) 838 910

27 **Video homenatge a Antoni Morell**, un recull d'imatges d'arxiu en el marc del Dia Mundial del Patrimoni Audiovisual.
Per celebrar el Dia Mundial del Patrimoni Audiovisual, l'Arxiu Nacional realitzarà un petit homenatge audiovisual mostrant algunes de les imatges que es conserven de la trajectòria d'Antoni Morell.
Arxiu Nacional d'Andorra

28 Concert
Jonaina Salvador i Jordi Barceló
Farga Rossell de la Massana, 20h
Reserva prèvia obligatòria: T. (+376) 836 908

e) Col·laboració amb l'exposició *Abecedari Solidari*, sobre el poeta Miquel Martí i Pol

Col·laboració amb l'Àrea d'Acció Cultural fent recerca de materials documentals i bibliogràfics sobre el poeta, i redactant els textos que feien referència a la relació del poeta amb Andorra.

f) Visites guiades a la Biblioteca

- Visites professionals a bibliotecaris
- Visites en el marc del programa “Envelliment saludable” de la Fundació Crèdit Andorrà.
- Visites per a grups de gent gran.
- Visites d'escoles dels diferents sistemes educatius.
- Diverses visites d'autoritats.

Conservació i preservació de la col·lecció bibliogràfica nacional

En compliment de la Llei 9/2003, del 12 de juny, del patrimoni cultural d'Andorra la Biblioteca Nacional és la institució encarregada de la conservació i preservació de la col·lecció bibliogràfica nacional.

Programa de digitalització dels béns culturals

Durant el 2022 la Biblioteca Nacional ha digitalitzat 33.500 cares documentals de la revista *Informacions*, tot tenint en compte els estàndards internacionals de preservació i consulta obtenint còpies en format TIFF, JPG i PDF (amb tractament amb OCR).

L'empresa Libnova ha estat l'encarregada de tractar les metadades per tal de poder ingestar els documents a la base de dades Libsafe.

Programa de restauració dels béns culturals

El 2022 s'ha restaurat un document procedent del Fons Bibliogràfic Casa Rossell, declarat bé d'interès cultural l'any 2011.

Es tracta del llibre titulat *Kalendarium Sanctorum*, enquadernat en pergamí i sense datar, un calendari de sants editat per l'Església catòlica, que conté informació sobre els oficis que exercien, del qual només s'han pogut localitzar quatre exemplars a diferents biblioteques espanyoles.

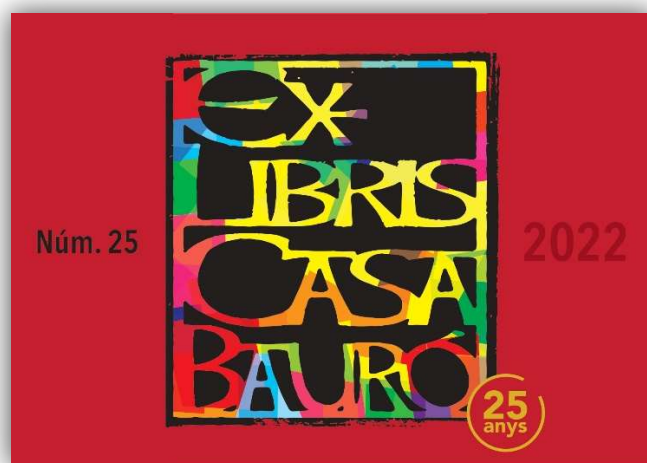
Programa: nou marc legal

El 2022 s'ha finalitzat la revisió del text de l'Avantprojecte de Llei del Dipòsit legal, restant pendents la redacció de les memòries tècnica i econòmica.

D'altra banda, la Biblioteca ha treballat conjuntament amb la resta de serveis del Departament de Patrimoni per tal de modificar la Llei 9/2003, del 12 de juny, del patrimoni cultural d'Andorra, la qual ja havia estat modificada parcialment per la Llei 15/2014, del 24 de juliol.

Programa per a l'elaboració i difusió de la bibliografia nacional

La Biblioteca Nacional en compliment de les seves funcions, publica amb periodicitat anual el recull bibliogràfic de l'any anterior, amb l'objectiu de difondre la col·lecció bibliogràfica nacional.

El llistat bibliogràfic es complementa amb articles de divulgació del nostre fons, de la cultura andorrana i pirinenca i de la nostra professió, donant lloc a la revista anomenada *Ex-libris Casa Bauró* que l'any 2022 arribava al número 25.

Lúdia Armengol vista per Montse Mayol

El contingut del número 25 de la revista fou:

- Lúdia Armengol Vila: una dona lliure, pionera i visionària, per Gemma Sampons Barcons.
- *El casino 174 anys més tard...*, per Jordi Alcobé Font.
- Trotalibros Editorial, un camí fet de petits miracles, per Jan Arimany.
- Biblioteca i accés a la informació, per Glòria Pérez-Salmerón.
- De com una idea inicial acaba sortint un llibre publicat, per Francina Pons Pifarré.
- Recull estadístic del 2021.
- Recull bibliogràfic del 2021 (366 referències bibliogràfiques).

Programa Rosaleda: equipar tècnicament els espais

El 2022 s'ha treballat en l'adequació de dos dels espais de reserva disponibles per a la Biblioteca, adquirint el mobiliari necessari, tot respectant les necessitats diferents d'humitat i temperatura segons el material del qual es tracti.

Programa pedagògic i divulgatiu del patrimoni bibliogràfic

El 2022 es van dur a terme diferents col·laboracions amb el Ministeri d'Educació.

Els dies 5, 6 i 7 d'abril vàrem rebre sis grups d'alumnes procedents de l'Escola Andorrana d'Escaldes-Engordany per tal de dur a terme l'activitat anomenada Laboratori de lectura. Aquesta activitat, que es difon a través del [Catàleg d'activitats educatives](#) del Ministeri d'Educació i Ensenyament Superior, pretén fer descobrir Andorra i el patrimoni cultural apropant-nos als infants d'entre 6 i 9 anys a partir de materials bibliogràfics editats a Andorra en relació amb un tema específic, escollit per l'escola en funció del que estan treballant a escala curricular. L'objectiu d'aquest Laboratori, és el d'apropar el coneixement del patrimoni cultural als infants mitjançant un procés lúdic.

Amb alumnes de segona ensenyança del Lycée Comte de Foix, vàrem dur a terme un taller d'edició a la Viquipèdia, els dies 21 i 28 de març. Al llarg d'aquestes dues jornades varen aprendre a editar en aquesta enciclopèdia virtual feta per voluntaris, amb la finalitat d'aprendre a cercar, redactar i referenciar fonts d'informació contrastades, mentre que descobreixen el fons bibliogràfic nacional, fent que aquest es pugui donar a conèixer a múltiples llengües, i finalment, fent visible i incrementant, al mateix temps, la presència de la llengua catalana a internet.

D'altra banda, hem participat en els cursos de formació d'informador turístic, impartint sessions formatives al voltant del patrimoni bibliogràfic i literari.

Participació en el projecte “Relat històric d'Andorra” i a la taula de treball per a l'elaboració del Pla estratègic de la cultura

Participació en les taules de treball del *Pla estratègic de la cultura, Andorra 2030*, i al *Relat històric d'Andorra*, en matèria de documental.

Cooperació amb organismes internacionals

Com a socis de ple dret de la IFLA, hem participat en els diversos estudis que s'han dut a terme al llarg de l'any. Destaquem especialment l'anomenat Library Map of the World, on es dona visibilitat a les biblioteques del nostre país.

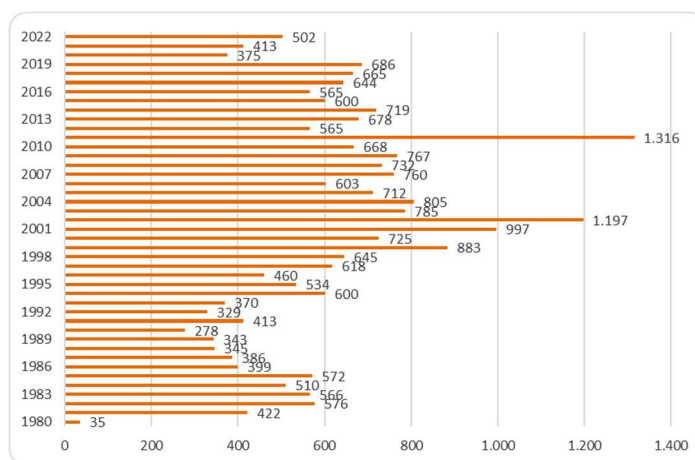

**International
Federation of
Library
Associations and Institutions**

Gestió del servei de Dipòsit legal

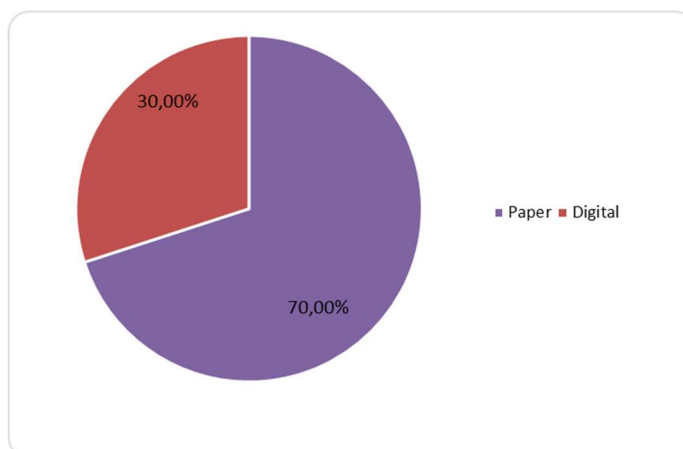
El servei de Dipòsit legal d'Andorra fou creat l'any 1980 quan el Consell General decretà l'obligatorietat que tots els editors i impressors del país dipositessin a la Biblioteca Nacional un nombre determinat d'exemplars de tot allò que produïen per ser distribuït públicament, tant de forma venal com no, per poder recopilar una col·lecció nacional el màxim completa possible, per als investigadors i les generacions futures.

Pel que fa a les xifres del servei, el 2022 s'han atorgat un total de 502 codis. El nivell d'acompliment es va situar en un 84%.

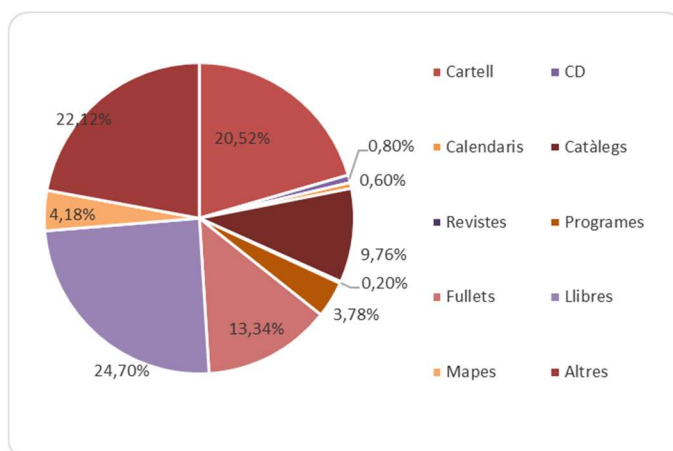
Números de Dipòsit legal sol·licitats (1980-2022)

Dels 502 materials un 70% es varen produir en suport paper, mentre que el 30% restant va fer-se en suport digital.

Suport dels Dipòsits legals sol·licitats

Pel que fa a la tipologia de documents sol·licitats gairebé un 25% foren monografies, seguides d'un 20,52% de cartells i un 13,34% de fulls i fullets.

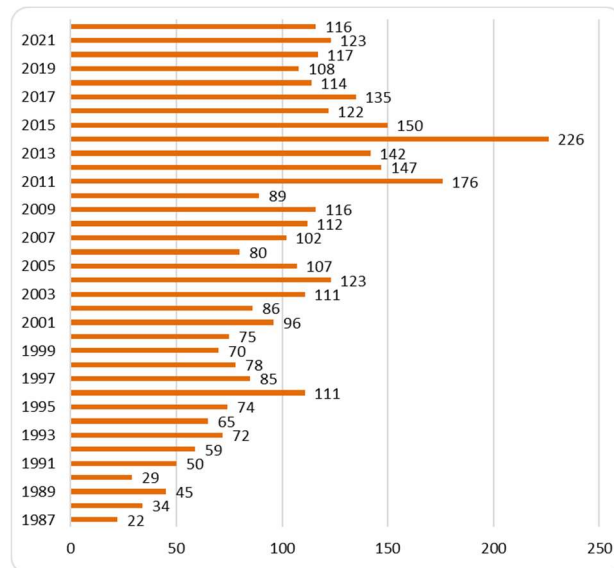
Tipologia de documents dipositats

Gestió de l'Agència d'Andorra de l'ISBN

L'Agència d'Andorra de l'ISBN fou creada per decret l'any 1987, per tal de facilitar la distribució de les monografies editades al nostre país, tant a escala nacional com internacional.

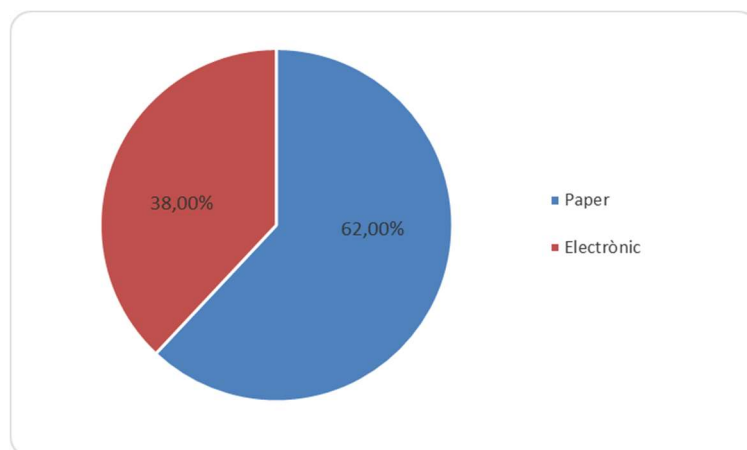
L'ISBN és un codi comercial que identifica de forma única cada document, i que per tant ens permet identificar qualsevol monografia mitjançant la seva lectura, manual o per sistemes com els codis de barres.

Pel que fa a les xifres, l'any 2022 es varen sol·licitar un total de 116 codis.

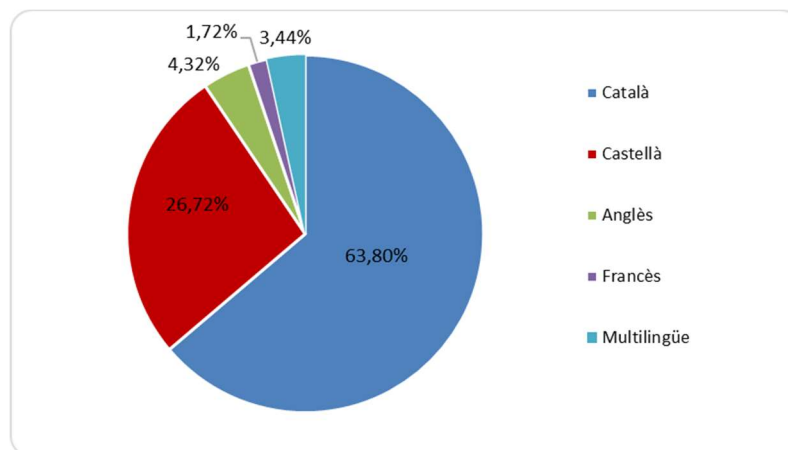

Codis d'ISBN sol·licitats (1987-2022)

De les 116 monografies un 62% s'editaren en suport paper, enfront d'un 38% que s'editaren en suport digital. L'idioma predominant fou el català amb un 63,80%, seguit de lluny pel castellà amb un 26,72%, gràcies al gran nombre d'edicions dutes a terme per l'editorial Trotalibros.

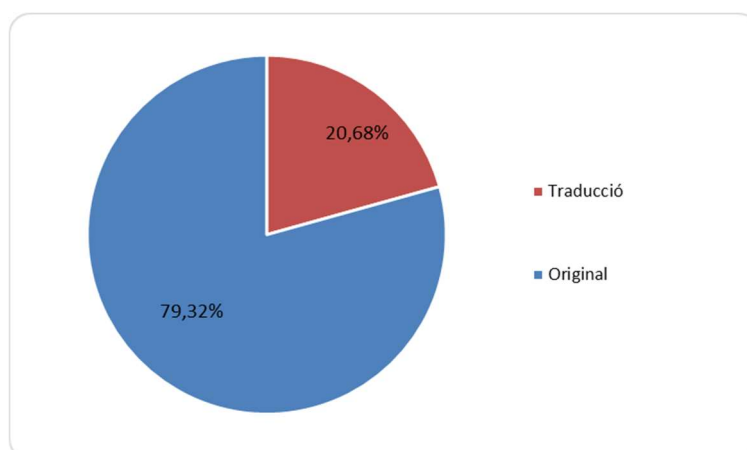

Suport de les monografies editades

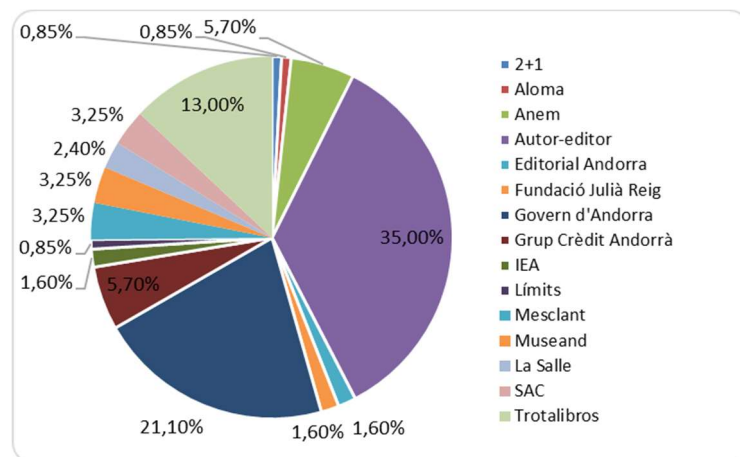
Idioma predominant de les monografies editades

Un 99% de les monografies foren primeres edicions, i tan sols un 1% s'editaren per segon cop. Del total un 20,68% eren obres traduïdes i un 79,32% eren en llengua original.

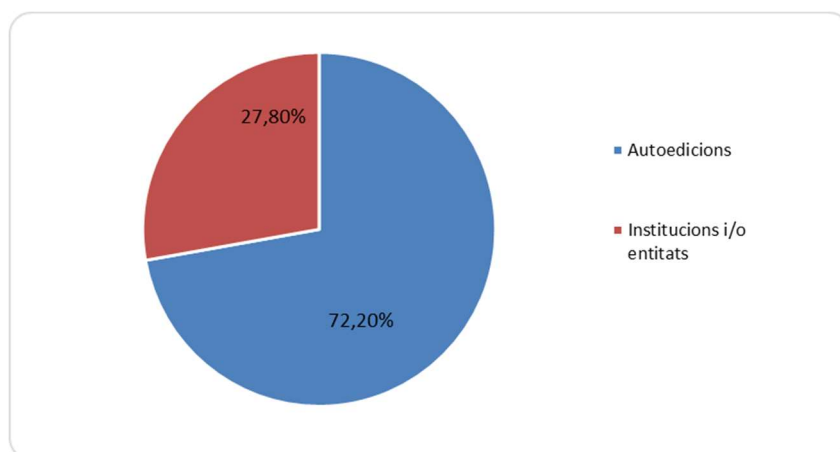
Percentatge d'obres traduïdes

L'editor més actiu fou el Govern d'Andorra amb un 18,96% del total de publicacions editades, Trotalibros amb un 13,80%, seguits del Grup Crèdit Andorrà i Anem Editors.

Producció editorial

Pel que fa al prefix autor-editor la producció total fou d'un 30,18%. D'aquests un 72,20% eren autoedicions i un 27,80% institucions o entitats.

Prefix autor-editor

Gestió econòmica i pressupostària

El pressupost disponible per al 2022 en matèria de funcionament i inversió fou el següent:

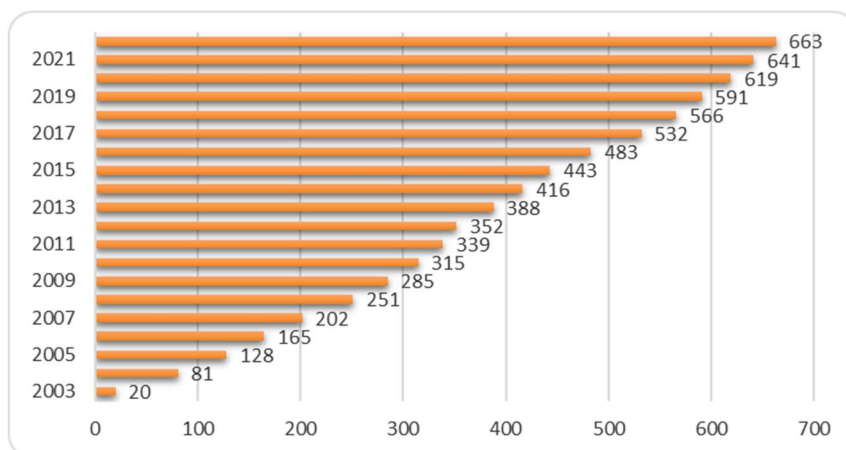
Concepte	Descripció	Quantitat pressupostada
21500	Manteniment dels espais	261,04 €
21900	Restauració bàsica de documents	2.600,00 €
22020	Subscripció a publicacions periòdiques	100,00 €
22190	Adquisició de material de biblioteca	405,00 €
22190	Adquisició de material de conservació	3319,00 €
22310	Missatgeria	285,00 €
22620	Edició <i>Exlibris Casa Bauró</i> , núm. 23 (2021)	2.425,00 €
22680	Activitats de difusió	2.400,00 €
22680	Promocions diverses	9.700,00 €
22700	Desinsectació i desratització	1.546,60 €
22760	Catalogació retrospectiva del fons rebuts en donatiu	10.000,00, €
22760	Assessorament legal i normatiu	3.500,00 €
22760	Ingestió de dades del sistema de preservació Libsafe	3.650,00 €
22760	Remuneració autors articles <i>Exlibris Casa Bauró</i>	1.500,00 €
23000	Dietes estada a l'estranger	250,00 €
23100	Desplaçaments nacionals i internacionals	250,00 €
60500	Mobiliari de reserva	113.950,00 €
60800	Digitalització dels fons més amenaçats i fràgils	12.000,00 €
60810	Adquisició de llibres	7.050,00 €
TOTAL		164.930,60 €

Val a dir que al llarg de l'any s'han rebut diferents injeccions de pressupost per tal de poder dur a terme una part dels projectes, o finalitzar-los.

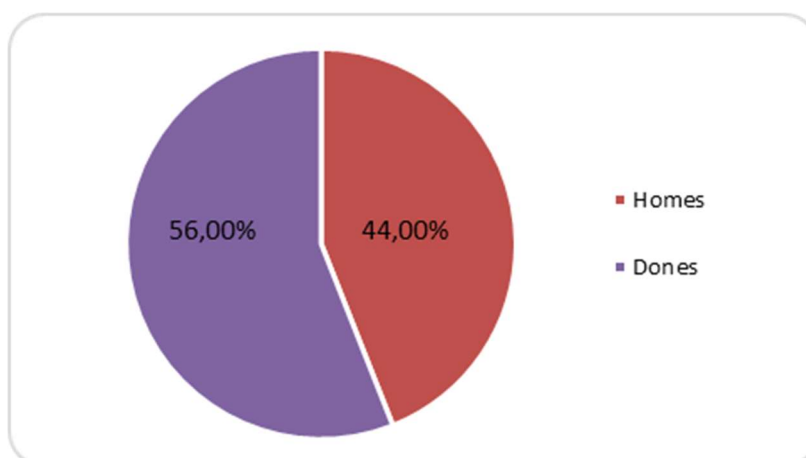
Annexos

Els serveis en xifres

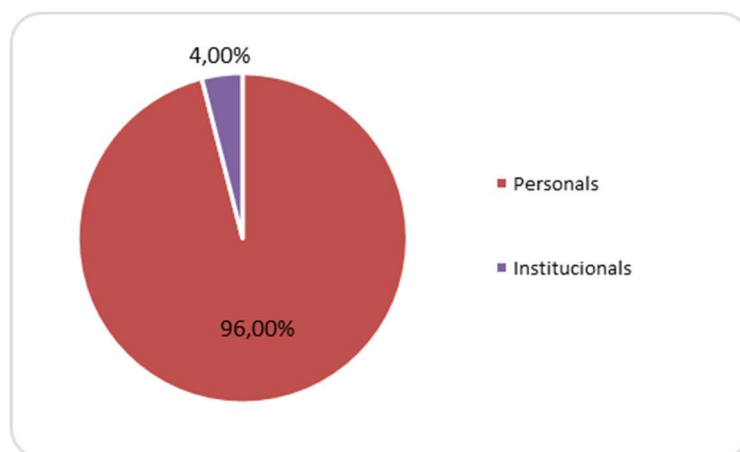
El servei de préstec ha registrat un augment de 22 socis, situant la xifra total en 663.

Nombre d'usuaris del servei de préstec (2003-2022)

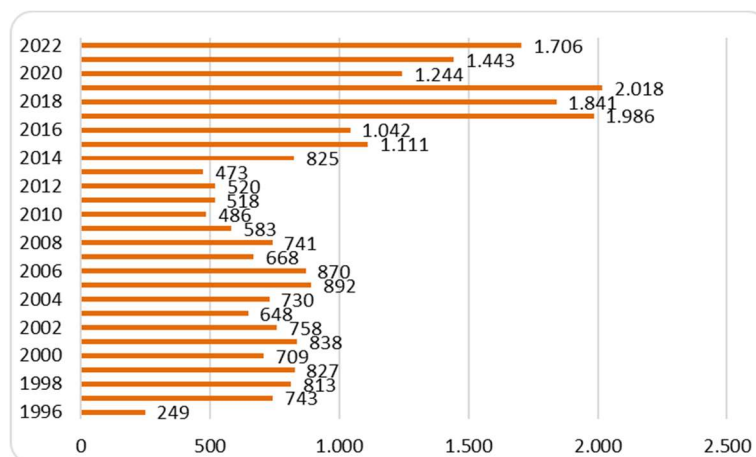

Usuaris del servei de préstec classificats per sexe

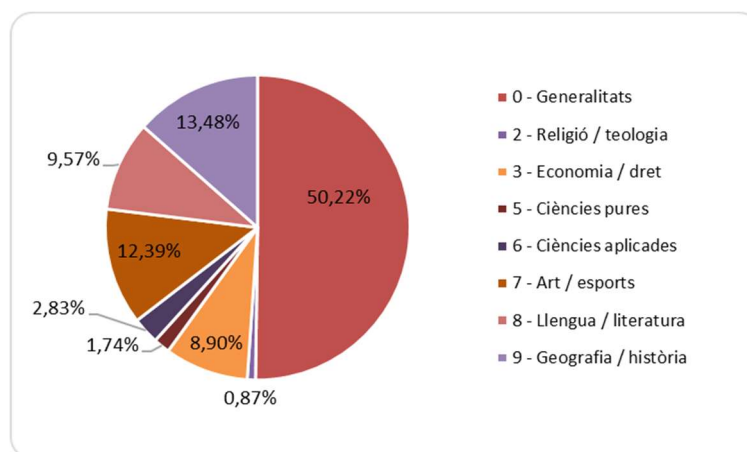

Usuaris del carnet de préstec classificats per tipologia

Al 2022 s'han atès 1.706 consultes, tant per via presencial com telemàtica.

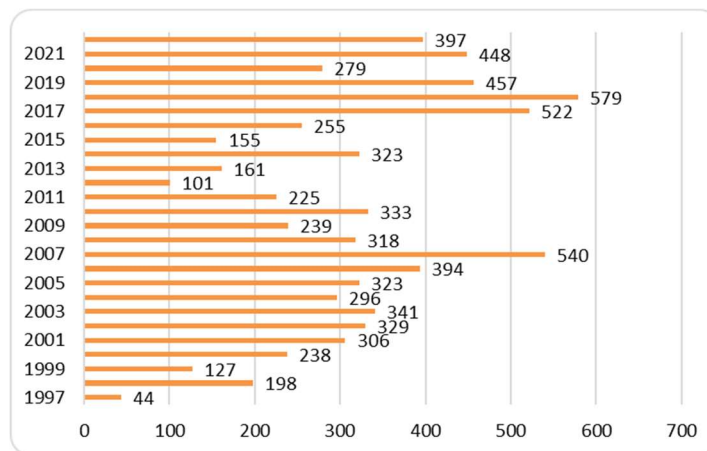

Total de consultes ateses (1996-2022)

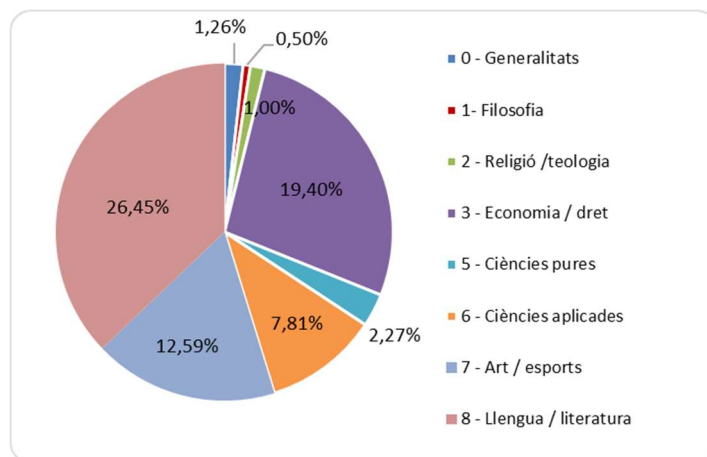

Matèries més consultades

El nombre total de préstecs de documents ha estat de 397, i les matèries més prestades han estat literatura, economia i dret, i art.

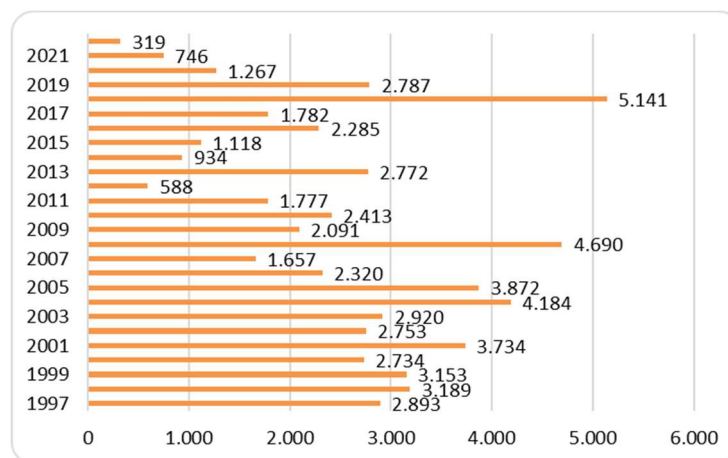

Nombre de préstecs duts a terme (1997-2022)

Matèries més prestades al 2022

Pel que fa a les reproduccions sol·licitades al llarg de l'any s'han dut a terme un total de 319.

Nombre de reproduccions dutes a terme